

az Alkotmánybíróság részére
Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 11 / 395-0 / 2019	
Érkezett: 2019 MÁRC 05.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	ml

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott országgyűlési képviselők (kapcsolattartó: Demeter Márta, értesítési cím: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdése alapján indítványozzuk, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy az országgyűlési képviselői igazolvánnyal történő belépés rendjéről szóló 18/2018. (XII. 15.) HM rendelet 1. § a) és b) pontja, 2. § „– az objektum zárt területei kivételével –” szövegrésze, valamint 3. §-a, valamint a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 24/2005. (VI. 30.) HM rendelet Melléklete 184/A.2. pontjában a „a Honvéd Vezérkar főnöke által előzetesen, esetenként kiadott engedély alapján, az abban meghatározott terjedelemben” szövegrész, valamint 184/A.3. pontjai ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével és C) cikk (1) bekezdésével, 4. cikk (1) és (5) bekezdésével, 18. cikk (3) bekezdésével, valamint VI. cikk (3) bekezdésével, ezért azokat semmisítse meg.

1. A 18/2018. (XII. 15.) HM rendelet 2-3. §-ának alkotmányellenessége

1.1. Ahogyan arra az Alkotmánybíróság az országgyűlési bizottságok vizsgálati tevékenysége vonatkozásában az 50/2003. (XI. 5.) AB határozatban és az 55/2009. (V. 6.) AB határozatban is rávilágított, a parlamenti ellenőrzés eszközei alkotmányos rendelkezésekre, egyrészt a jogállamiság követelményéből is fakadó hatalommegosztás elvére, másrészt pedig a közérdekű adatok nyilvánosságára vezethetők vissza. A parlamenti ellenőrzési eszközök mindegyikére igaz ugyanis, hogy azok az Országgyűlést a hatalommegosztás alapján működő államszervezetben a végrehajtó hatalom, alapvetően a Kormány és a közigazgatás felett megillető ellenőrzés módjai. Emellett az ellenőrzési funkció gyakorlása során megszerzett információk a megalapozottabb törvényalkotás mellett hozzájárulnak ahhoz is, a választópolgárok megfelelő képet alkossanak közjogi tisztségviselők tevékenységéről, kellő információk birtokában vegyenek részt a politikai diskurzusban és döntéshozatalban.

Ez természetesen nem csak az országgyűlési bizottságok ellenőrzési tevékenységére, hanem a plenáris és egyes képviselőket megillető ellenőrzési eszközökre is fennáll. Ennek megfelelően az

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének és VI. cikk (3) bekezdésének végrehajtását szolgálják az ebben a részében az Alaptörvény 4. cikk (5) bekezdése alapján, azaz az országgyűlési képviselők jogállására vonatkozó részletes szabályként kiadott, a Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) 98. § (1) és (4) bekezdésében foglalt azon rendelkezések, amelyek alapján egyrészt az állami szervek kötelesek a képviselőket megbízatásuk ellátásában támogatni, és részükre a munkájukhoz szükséges felvilágosítást megadni, másrészt a képviselő belépni jogosult valamennyi közigazgatási szervhez, közintézethez, közintézményhez, illetve – a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter által szabályozott módon – a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, a rendvédelmi szervek és a vámhatóság működésére szolgáló területekre is. Az Ogytv. 143. § (2) bekezdése ezzel összhangban arra ad felhatalmazást a honvédelemért felelős miniszternek, hogy a Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat működésére szolgáló területre állapítsa rendeletben meg a képviselők belépésének szabályait.

1.2. A honvédelmi miniszter az országgyűlési képviselői igazolvánnyal történő belépés rendjéről szóló 18/2018. (XII. 15.) HM rendeletet (a továbbiakban: R1.) ugyan az Ogytv. 143. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazásra hivatkozva adta ki, ám annak hatálya kiterjed nem csak a Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat működési területére történő belépésre, hanem a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium bármely objektumába [1. § a) pont], illetve a miniszter közvetlen alárendeltségébe tartozó minden szervezet bármely objektumába [1. § b) pont] való belépés szabályozására is. Utóbbi kérdések szabályozására felhatalmazás hiányában az egyébként az Alaptörvény alapján törvényalkotási tárgykörbe tartozó kérdésekben a honvédelmi miniszternek nyilvánvalóan már a rendelet kiadásakor sem volt jogalkotási jogköre. Az egyes törvényeknek a Magyar Honvédség új szervezeti rendjének kialakításával összefüggő módosításáról szóló 2018. évi CX. törvény 2019. január 1-jei hatálybalépésére tekintettel a Honvéd Vezérkar és a Honvédelmi Minisztérium szervezeti integrációjának megszüntetése után a két rendelkezés alaptörvény-ellenessége azonban még szembetűnőbb.

1.3. Az R1. 2. § támadott szövegrésze is ellentétesen az Ogytv. 98. § (4) bekezdésével és a túlterjeszkedik a jogalkotási felhatalmazáson, mivel törvényi alap nélkül zárja ki a képviselő belépését az objektumok „zárt területeire”: a felhatalmazás ugyanis a belépés módjának meghatározására szolt, nem a jogosultság korlátozására. Ugyan az országgyűlési képviselői

igazolvánnyal történő belépés rendjéről szóló 20/2007. (V. 21.) HM rendelet 2. § (1) bekezdésében is szerepelt tartalmilag azonos betoldás, de ott a 3. § alapján ebből nem tilalom, hanem miniszteri, illetve vezérkari főnöki engedélyeztetés kötelezettsége következett. Ráadásul sem a rendelet, sem a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.), sem a szolgálati szabályzat nem definiálja, de nem is használja a „zárt terület” fogalmát, így az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésén alapuló jogbiztonság követelményével is ellentétes a képviselői jogosultság korlátozását ehhez kötni, mivel az határozatlan jogfogalmat alkalmaz.

1.4. Az R1. 2. §-ának második, önmagában nem alaptörvény-ellenes mondata új szabályként arra kötelezi az országgyűlési képviselőt, hogy érkezésének célját jelentse be az objektumügyeletesnek. A 3. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor „[h]a a képviselő az Ogytv. 98. § (4) bekezdése alapján az Ogytv. 98. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás kérése céljából lép be az objektumba, a képviselő ezen tájékoztatásra irányuló igényét a látogatás céljának és kérdéseinek megjelölésével legkésőbb 72 órával a tervezett látogatás időpontja előtt a miniszter részére írásban jelenti be”. Az utóbbi szabály megfogalmazásából következően eljárási jellegű kötelezettséget állapít meg, valamiféle tájékoztatás – az Ogytv. 98. § (1) bekezdésének pontos megfogalmazása alapján felvilágosítás – kérése értelemszerűen bármilyen képviselői látogatás esetén előfordul, a belépés célját pedig a képviselő köteles bejelenteni.

Mindezekből együttesen az következik, hogy ha nem jelenti ki a képviselő a belépéskor az objektumügyeletesnek, hogy odabent nem kér tájékoztatást senkitől, akkor csak akkor engedik be az objektumba, hogyha ezt 72 órával korábban látogatás céljának és kérdéseinek megjelölésével írásban bejelentette. Ez egyrészt tételesen ellentétes az Ogytv. 98. § (1) bekezdésével, hiszen a célja nyilvánvalóan az, hogy az érintett honvédségi állomány szabaduljon az alól a törvényi kötelezettség alól, amely szerint képviselőnek mindenkor köteles a munkájához szükséges felvilágosítást megadni, holott nemhogy e kötelezettség korlátozására, de még a részletes szabályai megállapítására sem terjed ki a rendeletalkotási felhatalmazás. Másrészt a 72 órával korábbi, a miniszternek, tehát a szervezet működéséért politikai felelősséget viselő vezetőnek címzett előzetes bejelentési kötelezettség a kérdések megjelölésére is figyelemmel súlytalanná teszi a képviselői jogosultságot, hiszen ilyen feltételek mellett bármiféle ellenőrzési funkció gyakorlása ellehetetlenül, a belépési jog ellenőrzési szerepe, annak jogsértések vagy a közfigyelemre egyébként érdemes körülmények feltárására való alkalmassága elenyészik.

Harmadrészt a szabály a törvényi rendelkezések alapján felesleges is, hiszen az Ogytv. 98. § (1) bekezdése külön kezeli és 15 napos határidővel, tehát képviselői belépés esetén sem a helyszínen rendeli megválaszolni az írásbeli tájékoztatáskéréseket. Annak pedig nincs akadálya és sok esetben elő is fordul, hogy a helyben meg nem válaszolható szóbeli képviselői kérdésekre az állami szerv utólag, írásban válaszoljon.

1.5. Az R1. 3. § (2) bekezdése alapján a 72 órás általános bejelentési határidővel szemben az Országgyűlés honvédelemmel foglalkozó állandó bizottságának elnöke által támogatott belépési igény esetén 6 órával a tervezett látogatás időpontja előtt is előterjeszthető. Minthogy a bizottsági elnöki támogatáshoz a szabály még szempontot sem rendel, a rendelkezés és a különbségtétel célja egyértelműen az, hogy a szakbizottsági elnöknek kedves képviselői látogatások zökkenőmentesebben megvalósulhassanak. Ezt a rendelkezést egyfelől az 1.3. pontban kifejtett okokból tartjuk alaptörvény-ellenesnek, másfelől pedig azért, mert az Alaptörvény 4. cikk (1) bekezdése alapján jogaikban és kötelezettségeikben is egyenlő országgyűlési képviselők között tesz önkényesen különbségtételt.

1.6. Az R1. támadott rendelkezéseinek a fentiekben kifejtettek szerint mindegyike túlterjeszkedik a jogalkotási felhatalmazáson és ellentétes az Ogytv. 98. § (1) és (4) bekezdésével, így sérti az Alaptörvény 4. cikk (5) bekezdését és 18. cikk (3) bekezdését. Emellett a rendelkezések együttes hatásukban tartalmilag is kiüresítik, illetve önkényesen korlátozhatóvá teszik az országgyűlési képviselőknek a parlamenti ellenőrzési jogkörökkel szoros összefüggésben álló jogosultságait, ami az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésén alapuló hatalommegosztás elvével és a B) cikk (1) bekezdésébe foglalt jogállamiság-klauzulából következő jogbiztonság követelményével, a képviselőket megillető jogok és kötelezettségek 4. cikk (1) bekezdésében kimondott egyenlőségével, valamint a közérdekű adatoknak a VI. cikk (3) bekezdésén alapuló nyilvánosságával is ellentétesek.

2. A 24/2005. (VI. 30.) HM rendelet Melléklete 184/A.2. és 184/A.3. pontjai alkotmányellenessége

2.1. A Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 24/2005. (VI. 30.) HM rendelet (a továbbiakban: R2.) támadott rendelkezéseit is az R1. illesztette be az alaprendeletbe, az országgyűlési képviselők jogállását érintő részben ugyanazon felhatalmazás alapján.

Az R2. Melléklet 184/A.2. pontjának támadott szövegrésze szerint a katonai objektumban tartózkodó országgyűlési képviselő – illetve mellettük az alapvető jogok biztosa, annak helyettese, valamint az alapvető jogok biztosának felhatalmazása alapján eljáró vizsgáló – részére

közérdekű adatokról, illetve a Honvédség szervezeti felépítésére, működésére, haditechnikai eszközeire és anyagaira, valamint hadfelszerelésére, továbbá a honvédségi állományra vonatkozó adatok Hvt. alapján nem nyilvános adatokról „a Honvéd Vezérkar főnöke által előzetesen, esetenként kiadott engedély alapján, az abban meghatározott terjedelemben” adható csak tájékoztatás. A szintén a szolgálati szabályzatba illesztett 184/A.3. pont alapján ezt a jogkört a látogatott honvédségi szervezet vagy katonai objektum működési körén túlmutató tájékoztatáskérés, valamint a minisztérium és a közvetlen alárendeltségében működő szervezetek tekintetében a miniszter gyakorolja.

E rendelkezések az R2. 3. §-ában foglalt korlátozásokkal szoros összefüggésben – az egy hierarchikus rendszerben nyilvánvalóan működő informális egyeztetést felváltva – formálisan előzetes vezérkari főnöki, egy-egy honvédelmi objektumon túlmutató kérdések esetében egyenesen miniszteri engedélyhez, még hozzá esetenként kiadott miniszteri engedélyhez kötik a képviselőnek helyben adott tájékoztatás (felvilágosítás) tartalmát. A kötelezettség minden, a honvédelmi igazgatás által kezelt adatra kiterjed, azaz semmit nem mondhat az amúgy adatkezelőnek és az Ogytv. 98. § (1) bekezdése alapján tájékoztatásadásra kötelezett szervezet vezetője előzetes engedély nélkül. Ezzel ez a miniszteri rendelet is olyan törvényi szabályt üresít ki teljesen, megszüntetve a kötelezettek válaszadási kötelezettségét, amelynek szabályozására az 1.3. pontban már kifejtetek szerint eleve nem volt felhatalmazása.

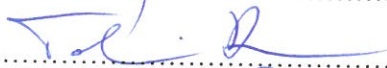
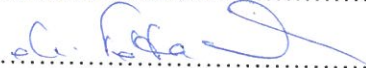
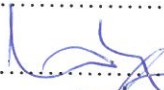
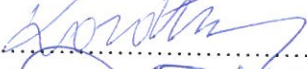
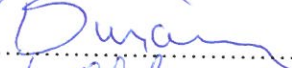
2.2. Ezért az R2. támadott rendelkezései is túlterjeszkednek a jogalkotási felhatalmazáson és ellentétesek az Ogytv. 98. § (1) és (4) bekezdésével, így sértik az Alaptörvény 4. cikk (5) bekezdését és 18. cikk (3) bekezdését. Emellett a rendelkezések az R1. támadott szabályaival együttes hatásukban tartalmilag is kiüresítik, illetve önkényesen korlátozhatóvá teszik az országgyűlési képviselőknek a parlamenti ellenőrzési jogkörökkel szoros összefüggésben álló jogosultságait, ami az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésén alapuló jogállamiság, részét képező jogbiztonság követelményével, továbbá a C) cikk (1) bekezdéséből következő hatalommegosztás elvével a képviselőket megillető jogok és kötelezettségek 4. cikk (1) bekezdésében kimondott egyenlőségével, valamint a közérdekű adatoknak a VI. cikk (3) bekezdésén alapuló nyilvánosságával is ellentétesek.

Budapest, 2019. február „27.”

Tisztelettel,

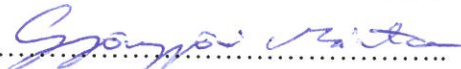
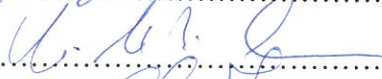
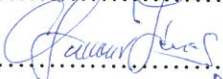
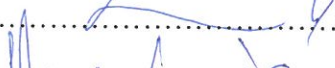
24. PORCESKANE KÖRÖSI ANITA
 25. DR. STEINMETZ ADAM
 26. BEUCSIK ZSÓFIA
 27. CSANYI TAMÁS
 28. Z. KAPRÁI DÁNIEL
 29. HOHN KRISTTINA
 30. Szék Bernadett
 31.
 32.
 33.
 34.
 35.
 36.
 37.
 38.
 39.
 40.
 41.
 42.
 43.
 44.
 45.
 46.
 47.
 48.

Tamás
 Zsófia
 Bernadett
 Dániel
 Kristina

név	aláírás
1. SZABÓ Tímea	
2. TORDAI RENCE	
3. DR. ISTVÁN BERTACAO	
4.	
5.	
6. TÓTH Csaba	
7. DR. JANKÓ Zoltán	
8. Kóborcs László	
9. DR. JANKÓ Zoltán	
10. TÓTH'S JÓZSEF	
11. HISEKANYI DERSO	
12. KUNHALMI ÁBÓCS	
13. Molnár Gyula	
14. MOLNÁR ZSÓFI	
15. DR. GURMAY Zoltán	
16. SZABÓ SÁNDOR	
17. Buraing Sándor	
18. DR. MELLERÉ TÁRS	
19. Kocsis-Cake Olivio	
20. dr. Varga László	
21.	

22. GYURCSÁNY FERENC
23. DR. VADAI ÁRMÉN
24. ARATÓ GERGEY
25. VARTÓ LÁSZLÓ
26. GRÓCH ZSOLT
27. HEJDU LÁSZLÓ
28. DR. OLÁH LÁZLÓ
29. DR. LÁZLÓ IMRE
- 30.
- 31.
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.
- 37.
- 38.
- 39.
- 40.
- 41.
- 42.
- 43.
- 44.
- 45.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "Vadai", "Arató", "Vartó", "Gróch", "Hejdu", "Oláh", and "Lázló".

	név	aláírás
1.	UNGAR PÉTER	
2.	DR. KERESZTES ÁSZÓ LÖRINC	
3.	DEMETER MÁRTA	
4.	CSÁRDI ANTAL	
5.	SCHMUCK ERZSÉBET	
6.	GYÖNGÖSI MÁRTON	
7.	FARKAS GERGELY	
8.	BANA TIBOR	
9.	MIRKÓCZKI ÁDÁM	
10.	STUMMER GÁBOR	
11.	Ander Balázs	
12.	Hegedűs Lorándné	
13.	SMEIDER TAMÁS	
14.	SZILÁGYI GYÖRGY	
15.	HAGYAR ZOLTÁN	
16.	DR. KEPLI LÁJOS	
17.	SZÉCHÉNYI LÁJOS	
18.	DR. VARGA - DANI ANDREA	
19.	Dr. Brenner Koloman	
20.	RIG LÁJOS	
21.	PINTÉR TAMÁS	
22.	FAKAT PÉTER	
23.	DR. LUDÁCS LÁSZLO GYÖRGY	